Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ◆ ШОАТТА, 30 МАРТ, 1985 ШУ. ◆ № 38 (7073). ◆ Мах 3 кеп.

КПСС ЦК Политбюро

АргІанарча заседане КПСС ЦК Политбюро хьажай СССР энергетикан электрификацен Министерства йІовхала электростанцеш технически кхы тІа а кийчьярен царна реконструкци яреи 1986 — 1990 пеш программагА.

Из программа кхоачашьяр бокхча социальнин экономически доарХІам болаш курдга. Цо йиш хулИтарыя, внедренца халкъа боахам, городашкен болхлой поселенашкен баха нах тешаме Іаламбе, йоаго хІама дикхагІа кхоеш дІаазийта, энергетикий къаьсгаемен бытен хьалаш тоаде.

Дукнхача электростанцешта эксплуатаци яра лаьнаш йІаьхьяра, къаьнна энергоагрегаташ хувцара, энергетически оборудоване цхьан дашчьа модернизаци яра, цхьаьдолча электростанцеех, дІахоцаш йола йІовхал кІезигца а йолийташ, летаеш йолен Іанарен кортельнин яра чакхъьха дукха мероприятеш кийчьыьл.

Юкъарча дешарен профессиональнин школа Керттера достамашка а вычислительнин автоматизированнин системаш хьаелта дегІадоладаренг царех эффективнин пайда эцарен ерриначча а хьаежна Политбюро белгалдаьлд юкъерча дешара заведеней дешархой компьютернин грамотности электронно вычислительнин техника дешара процессана шерра юкъеьхкхуьлгеи Іаламдара тІадерзадаь ГІулакхаш.

Цу дешах лаьца КПСС ЦК-аса СССР Министрийн Советан тІаийца сопам Тіа оттаьлдь дешара кердача шера дена мехка ерринача юкъерча дешара заведенеш-ка «Информаци вычислительн техникан гІардаш» яха курс юкъехьолга, школьнин предметаш хьехъа хана ЭВМ-ах пайда эцара шерра эксперимент чакхйоаккхилга.

Из предмет леладара хьехархошта курсовя кийчо елга шерра дІадоладе, деладе шара заведенешка вычислительнин техника кабинеташ хьае,داеара процесс программно-методически Іалашъ-елГа ВаштІехьдаькха дерзІ. Электронно - вычислительнин техника шерра юкъеьхчьхьарга дешархошца кІаеш боаДача хана беча балха формашта, техникеен творчество ВаштІехьйоаккхачча хана, клубай, пионерий цІеной, Культура дворецай ГІулакхашта. Белгалдаьлдхад, нагІрашца вычислительнин техника мессе оагІоо рахьарен кІоаргІен карарзаьлр мехка Іилма-техничесин прогресс сихьЛара доаттаІаме фактор а хинна дІаотта дезилгА.

КПСС Центральнин Комитетагеи СССР Министрийн Советагеи ухача кхаьхьгаьжой предложенешца дувзаденна Политбюро тІаьдІаьзад гражданашта медицинскин ГІулакхаш деагеи ца социально Іалашделен дІахо тоадара а тІаьхьа ишта болхлой тІулакхеччя навхен коллективнин садоводствон огородничествон дегІайоаларя а тІаерзаьль мероприятеш кийчьелга.

Ла а дийгІа, къоаблаьлбаьв новкъоста М. С. Горбачева ше Кубай Компарте ЦК шоллагІча секретараца Рауль Кастроца вІашагІкхетарах боаХ хоам. Политбюро заседане белгал ма даххара, из вІашагІкхетар долча хана вІашн дагаоьвалар-ІІаьхьа а Іаьнгир дийлача советско-кубинскин отношеней реГрача дешаехи дунен халкъашта юкъерча актуальнин проблемаехи вай партеццеш механизмаш хьаьгІаш кхьаьгІ-ча хилар, НПСС-ен Советски паччахьалхенан Социалистически Кубаца солидарность хунцалургІоанаш хилар.

Политбюро, хьажа а хьежа, къоаблаьлгІ гергаш дІаДахара йолча Социалистически интернационала Консультативнин комитетаца поп-къоста М. С. Горбачева хиннача вІашагІкхетарен новкъост Б. Н. Пономарев керте даьлтача НПСС делегацие яьхьа беседаш итоагІ.

Сихдаь хьаьдеи латта гергаш сопадарн космосе ухІа ца доаржаьдайтарн духьа, йдерш арсеналаш Іоаеделен дІайоаржьеделен хьоасоцадар а уж наьха санна кІезигде доладалар а духьа, дунен халкъашта юкъера климат унахцІена яр а паччахьалхенашта юкъе берчате цхьана леладу ГІулакхаш деГІаькхулар а духьа лоаттаБеча къоасамА ергІачча адамленна вахара доарХІам болаш долча дечаьнна хетаьв хинца переговраш доттаГІалгеи конструктивнин хиннина рацьа хинца белгалдаьнхар. Бакъдаьлд уж лерхІараш кхоачашхилиттар духьа дерригача машар безаш долча общественнин низашца, цу даьлЬе Социалистически интернационала чуйоаГІача партеццца а, цхьана хьинаре ГІулакхаш леладе КПСС кийча хилар.

Политбюрос йийцай новкъостий Н. А. Тихонова, А. А. Громыко, Н. И. Рыжкова СРР правительства Премьер-Министр К. Джоджеску керте лаьттача Румыне Социалистически Республика делегацеца хиннача вІашагІкхетара йтогаш. Белгалдаьккхад, вІаьш дІа-хьа дагаоблаьрон советско-румынскин документашта кулгаш ладарон вай паччахьалхенашта юкъера отношеннеш дІахо дегІайоаларя, социалистически мехнаша Экономически ВІашн новкъостал дара Советен Варшавски Договорен доаозиел чухьа вІаьш дага а Дувлаш цхьана чакхдоаха ГІулакхаш ГІоаргІдара гІо дергдолга.

Новкъоста Н. А. Тихонова Болгаре Халкъа Республика Министрий Совета Председателца Г. Филипца переговрий результаташка хьежаб. Уж переговраш ечА хана белгалдаьд тайп-тайп парча доакъошца цхьана леладу советско-болгарски ГІулакхаш чкхьаьккад дар эффективность лакхъара наьхьашца а хІаьта из вежаршца болча шинна а мехка хьаштІта ма хеттарен СЭВ-а членашн долча мехнин Экономически совета паччахьалхенашта керте латтарий боаРаме ях коллективнин решенеш кхоачашъяра ГІадерзадь хилар а.

А. А. Громыкое ГДР кхыча мехнашцчуна ГІулакхий министрца О. Фиперца хиннача переговрий итогий хьакъъха бачча хознара да а дийгІа. Политбюрос белгалдаьккхар, йийцача дерригача деашаех оагІонашта хетараш-цхьатарра долга, шаьккхе оагІув цхьатарра рацьа а йоаш Советский Союзан Германеен Демократически Республиканен юкъера вежаршца дола дохаргдоаца доттаГІал ГІоаГІде ГІергилга ца переговраша цІаьхьа а хьаьхьенна хилар.

СССР-ан Китайски Хаьнхьа Республиканен юкъера торгово-экономически бухьаманш дІахо дегІадоладара дешаш дийцад. Белгалдаьккхад, цин мехка юкъерча торговле объем боннхаГІа хиларах цар отношеннеш товларграчча кхы цхьаьккха а ГІа баннхар хурдолга.

Йийца а йийца, къоаблаьлгІ СССР-е ВІашагІкхийттаРча Кьамий Организацен (1985 ш.) Дунен халкъашта юкъерча машарен (1986 ш.) шу белгалдаьккхара чакхдоахаргІйолча мероприятеш планГ. Цу мероприятеш юкъера достам сенах латт аьлча, из латт, дунен халкъашта юкъера кхоккам кІаьдделгеи сихдаь хьаьдеи аьтта гергаш тоаьдеГІеи вІашГІехьдаькха лаьрхІа дола низаш леррагІа дебадарах. Советски Союзо массаза а баьб, хІана а ГІо-ГІа-е ГІоаГІдаьн ГІоаГІдаьн машара гІо деи йола инструмент из хиларах тарра. Цо дІахо а ГІатеГІа къоасам лоаттаБергІа шовзткъа цу хьаьгІа фашизма яца а ях Сийлахь-йоккха Котало яьккхача хьалашка ООН вІашагІйоллача хана цунна ларде яьхка хинна нийсхоп, демократически принципашца дунен халкъашта юкъерча отношеней практика чІоагІга чІоагІгІийттар духьа.

КПСС ЦК Политбюрос дийца а дийца, решенеш ЙЬЙ вай мехка чурча вахара а машар безаш бола цун ара хьара политически нинъ чакхдоахара а цхьаьдола кхы ца дешаех лаьца.

СИХДЕ КХАШКАРА БАЛХАШ!

ДІадахача шера паччахьалхенга баьцадаараш доХкара плани тІаийца социалистически декхарш тоаме кхоачашдарах Ерригроссийски социалистически яьхе котІьььнаьрг а лаьрхІа РСФСР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карера кара тела Цё байранх еннай Ачхой-Мартановски района «Урожайний» совхоза коллективнаца.

Цу дезача совгІато деГаш ГІоздаьхьа кхаьхьгаш ба цун болхлой цхьайттаГІаГІча пятилетка тІехьхьарча шера. Цар доп деннад планаГІа дохка доарІаранш 10900 тонн доладн 11500 тонн баьцадаараш паччахьалхенга дохка. Из кхоачашдара шоай нисаш тІадерзадь кхашка балхаш деи доаЬх механизаторашца.

Иштта, массехк дийнахьа манхаш а даьха тІоадал Іоаьй культураш дІаковрийолча 693 гектар хулаш долчА кхашка.

ХІаьш мошца торошек хьалххсеррйолча лаьттана плаирновка а еш из нийсдеш воал совхоза дикагІвола механизатор Гаьбиев Муса. Юкъера даьрхІача хІара дийнахьа-баьхка норма 140 процент кхоачашъю цо.

Малх а хьежа йІовхаьлча кийнадаьна лаьтта дІаворгІ ГІаьрхІа ГІаьрхІа ГІоаГІ-ГІаьрхІа ГІоаГІ-ГІаьрхІа ГІоаГІ-

Партийни вахар: лабораг стиль

МУХАЛЕГІА...

Назрановскя района боахамаштя юкъе йоккхаГІчарех я «40 лег Октябрь» совхоз. Коллективна тарошан я пачхьалхенна бонгаш пайда бала. Іочуо хьаІа хьоолаГІа тохаш—сел хьаьшен дицен да совхоз даьттан. Шортта доаккър Іалашде цонаш, аьхкн хьайбаш доаккде даьгІенаш йолаш я. Мел еза эгІарг мехарг а ч1оаГІаГІа а йолаш тортбоахамга тохаш, доаккъ кулгаГІчуйтаГІ хьужьаьш соибаккхара удобренеш лоаттаю боахамга, уж балхаш вІашТІехьдахарг шерагара шерага дукхаГІа ахча хьахеч Іаьдало. Из дерригга а ДІадахІча, шоашка хьабайте, кулгалонна ца гІулакхий е йоаГІа йоккхо бой хьанарг болх хьаберболаш совхоза чуйоаГІаЧа хьаь юртарг нах а ба. Фу бахьан да тІаккха ца боахамга экономика мухаьлГІ Іочуйолаш хилар?

Къаьстта вочА хьаьле ба хьайбай боахам. Совхоз, шуьра хІара Іаттагара 1670 килограмм марг яккхинарг. ХІара ойаь Іаттага 36 Іаса мара хьалхедиинарг. Геттаре дукха къаьстад хьайбан: ВІаьш беканашта, устагІашта ихьаькха корта бола бахьан а доацаш ерг хьаьлеч. Цул совгІа гІорал дайна е мичА дахад ца хоьш Іерригдаккад 107 беканан 656 устагІен. Цу гІулакхо чІоаГІа алсамдоаккх хьайбай продукци йоаккхаш ДІадода рублха. Цкьа килограмм дукмага ДІедахад 11 сом—порнал дивазза совгІа. Шуьрий килограммга — 63 копиг — шозза совгІа. Иштта лаьцу да ихьача продукцеш ДІадолар а. Цудухьа хьалха ДІанхача шерашка а соахка е миллионашн сома маьхх паччахьалхенна ца ду боахамо. ТІаккха ссудашн кредиташ нІдарах цунна тІаЛатта деккар 5 миллион совгІа сом да.

Совхоза парторганнаш фу деш хиннай-хьо? ТІаккха доьдайтад уьжнал дукха доахин, жи, боахамга эгІарг нитъхьаГІа долча ца ду даьхьаьш йоаккхо ярца фу даьд по?

Совхоза парторганнаш 67 КПСС члени кандидати ва. Царех дукхаГІолла коммунисташ материальни производстве болх беш а хилча, гІулакх доагІІача бесса ВІашТІехьдаккхара из нна ца тоъаш йисай ВІалла овлигга а дац.

Шеко ЯІ, коммунисташ болча совхоза нерторгга специалисташа, фермай кулгалхоша цу даьхьера шоай деккарашн, ихоачашдь даларе уьх ден тІа ихоачарбоцар хьайбай боахам. ХІаьта хІара денна хиар санна, фермашка латта гІулаккхаш ца гуш хиннаб - хьо? Іаркхо членашн, кхьболча коммунисташ. Е царга бала ца кхоачаш е царна гунахьа доацаш да из дерригга? Кхы ВІалла хІама лепе бухсоиаш шоаш хьаьдача елапен эшам беш из хилча цу гІулакха оардагІбала. дирекцен парткомен да а баха, иштта хайра доацаш болх де тхо раьза дац ала йиш йоацаш хиннаб доирашш, хьайбаш лелаДерадо? Цу тайпара пиннинарг коммунисташ а. мугІарера болхлой а йолаш хургбар эгІарг хьалха партороганизаце, кулгалхоша ца ма бехкотохаме атмосфера лоцлелеве хилийта ларе.

Парткомо хьайбай боахама болх вІашТІехьбаккхара даьлох фу ала йиш я, нагахьа санна баьца хьоар соахка дерригга 10 тонн йол, сенаж йоаГІачул ах соагІа, дуннха эшаш силос, ча мара Іалашдь ца хилча. ХІаьта доакъаршаш ший ханнахьен агротехнико ма йаккарен Іалашде. долаш дар а кхоьмкъармати деш дІаахийта Іемабаш ухаза. БоагІа бІарг локхаьш йоакко еш саг ца хилар бахьан долаш ший деккар коачаш ца деш ишсар доакъар кийчдара ВІашТІехьла хинна бригада. Цу хьалха санна Іа хьаГІа. ётта хоа а болх беш ярар доакъар кийчду цехан. Лоха да боахамге цкъа ДІаийчеча дуккхача шерашка хьалхча бІаьдий хьуьжьаьш а низ ца тоъаш йисай ВІалла овлигга а дац.

Шеко ЯІ, коммунисташ болча совхоза нерторга специалисташа, фермай кулгалхоша цу даьхьера шоай деккарашн, ихоачашдь даларе уьх ден тІа ихоачарбоцар хьайбай боахам. ХІаьта хІара денна хиар санна, фермашка латта гІулаккхаш ца гуш хиннаб - хьо? Іаркхо членашн, кхьболча коммунисташ. Е царга бала ца кхоачаш е царна гунахьа доацаш да из дерригга? Кхы ВІалла хІама лепе бухсоиаш шоаш хьаьдача елапен эшам беш из хилча цу гІулакха оардагІбала. дирекцен парткомен да а баха, иштта хайра доацаш болх де тхо раьза дац ала йиш йоацаш хиннаб доирашш, хьайбаш лелаДерадо? Цу тайпара пиннинарг коммунисташ а. мугІарера болхлой а йолаш хургбар эгІарг хьалха партороганизаце, кулгалхоша ца ма бехкотохаме атмосфера лоцлелеве хилийта ларе.

Парткомо хьайбай боахама болх вІашТІехьбаккхара даьлох фу ала йиш я, нагахьа санна баьца хьоар соахка дерригга 10 тонн йол, сенаж йоаГІачул ах соагІа, дуннха эшаш силос, ча мара Іалашдь ца хилча. ХІаьта доакъаршаш ший ханнахьен агротехнико ма йаккарен Іалашде. долаш дар а кхоьмкъармати деш дІаахийта Іемабаш ухаза. БоагІа бІарг локхаьш йоакко еш саг ца хилар бахьан долаш ший деккар коачаш ца деш ишсар доакъар кийчдара ВІашТІехьла хинна бригада. Цу хьалха санна Іа хьаГІа. ётта хоа а болх беш ярар доакъар кийчду цехан. Лоха да боахамге цкъа ДІаийчеча дуккхача шерашка хьалхча бІаьдий хьуьжьаьш а низ — 14 центнер. Цхьаькха хІама деш дац даьгІенаш тоаяра. Хьалха санна эсала болх беш ярар зоотехникарийн служба, айбабьгаьр болхлой, кулгалхой ТІадиллара гІулакхаьрга бехкотохам.

Цу дерригге къаьтта хьо гойт парткомо ТІаннІеча решеней эффективность Іоха йолга. Из бакъдара ихоачам ба цар заседаненйн собранийн протоколашка, цунна дийцачех хьахиннаЧунна хьоже а. Соахка шозза дийцар парткомо шекара свекла кхерга дувзаденна. Іалашш. ХІаьта а цу культурин ц1ехьа? Іеча хаьнен из чуьнча хаьнен нах оардагІбала ца магар бахьан долаш планхоачьнаьнга. 540 гектар хІарвне ТІара 8 центнер мара мерза овлаш дахаьнар. Из бахьан боахам меттеп ергиг район планах лоарХІаьнар. Из культура лерттІа кхеьллаьре доакъара, гІулаьлх а пойлеаГІа хурглар боахаме.

ЭгІарг хьаьха партномо де эшар фуд аьлча, из Іа заседанеш, собранеш яра практика эрганеоцкхаш тоаЛелга, уж дикаЙйолга ха на тУлийташ ший ханнахьен хоаламболашш елга, цига ца даьрхІар корта бола чакъдоаккхІга Іалашдар. ХІаьта из дерригга ІІадерзадь хила деза коммунисташ, кулгалхой шоашта ТІадиллара гІулакхаьрга бехкотохам, дисциплина ІоагІа лакхьта. Цу хьакъеьха ца йиш йоаца мелаЯ гойташ я подразделенешкара іохььаьнарга партийни организацеш. Кхы мел дар ца дийнача цао цхьаболта секретарашн кхьметтел хаьгахьаьнаьш оттаьла порядкагІен взносаш хьагулъе карагІоаЛаш баш. Совхоза партийни организацеш балха практика ІоаГІенна дац КПСС Устав хоачашдарга коммунистий отчеташка ладугвІлиГІа. Соахка цхьа ца! коммунист хиннаьш, ший новкъосташтта хьалхашка ца хьакъеьхьа жоп йиш. Шоай авангардни лоарХІаьнарг кхоачашбеш бонгаш коммунисташкара доаГІар хьадеха деза хьем ца бешн цергара доккха ГІалат даларга ца хьемаьнн. Цо ІІаьхха а тешал ду ухх тІехььарца шерашка партном боахама кулгалделга тоадара хаІра. ВІаийн ешаТта тоаде, пийсде йиш боначА кхоачаш гІулакх лоарІаьнарг а низ ца тоъаш йисай ВІалла овлигга а дац.

ТІаккха партном ВІашТІехьа цига охьа къамальнаьш а дац, цхьаннена е шинпена вытоораш а еппа ДІа-хоча къаьстача гІулакхаьнг лиДалІлитде дуг а хоа херда оаар даьхха деза са хьатІаккхаччалІа. Балха ду тайпара йоГІа цун стиль хувпара доаГІар цунгара хьалехьаь а практически гІо деш а хиннаьш партие Назрановскин районн а.

Тахан хьайбай боахаме эттача хьало ДІадех мичча тайпара шиГІа ца гІерташ шийна бухсоиашш хьахур фуд хьоаношш хІаранар болх бе йоаккхо ца

Вай лоалахой болча

КАСПЕ ТІА ГІОЛЛА

Из путешествия цхьаьн деи лаьрхІа я, Каспийски форда чІа Іолла шоозе тІехвала везе а: самолетаца город Шевченко кхаччацен юхеи. МахачкалерчІа , путешествейн экскурсейн бюро кийчьнь из маршрут керда я.

Город Шевченко дІакъаьчча моттигерча путешествейн экскурсейн бюро экскурсовод ГІонна салоІаш болча дагестанцаьта дукха доиз Каспе малхбоалехьарча берда тІа хулна городах, цун историех, кердадарех.

ХІанзле цу маршрутах нийчь баьрашш дика салеІа, ваьа болаш ІІадаьхьаІ.

ГОВЗАНЧИН, ХОЗА БАЛХАШ

Цхьа бІаь ах бІаь эзар таргта говзанч ва кларарча хана художественни промыслий ши бІаь говзанчаш Іолла предприяте болх беш. Цар хьаьчча тІамашца шоай моттиг дІаІоцу вай быте, дикна ДайІовзийт советски культура доаэл арахьа.

РеспубликА декоративно-прикладнИ искусство хьаьлларахи цун таханарча денахи дуьц, «Россе керда художественни промыслаш» ихача кердача альбомо («Советская Россия» ираьа издательство).

Шерра довзийт альбомо ДІахьдаев Махачкі ІеграІча Ундучульски художественни фабрика, художественни ІІадеІ Махачкалински комбината Балхарски филиала, Халкьий Дотта ІеграІча орден деларча Кубачинскан художественни комбина та , КПСС XXIII съезда ІеграІча Дербентски ІІуьчеш деча фабрика говзанчий балхаш.

(«Дагестанская правда»).

ТАМАШИИНА ХЬАЬША

Нийнс - Чегем с к и ционеркуда фишка хьаьхархоо А. Ш. ІІаьаьа шийна беша лаьрта ахна лаьрхІаг юртаІ массехи километр арахьа. Дагаро ала таьаьа юхь а соахкарча ювар Кійй ЧегІаш а ДайІовзийт ІІаьаьа цун бел ТІаэтгай ЧоаІгаІча ХІаманна. Цо целвахьхьаь финаьа Хьалхийай оархилгга хьисапе, - Іаьржа-овнъара бесса ишка хІара.

Хьехархоо шийна корадаьр школьн кабинете дечад, луьаца хьежача кьеташ хІаьдІгаш йійй цунца. ЦхьаьІолча моттигашкара мукхьаьа йоаеенна хиннай. Цун доза 248 грамм, йоаьхьаІ 75 нуйнесси сантиметр, плотность — цхьан кубически сантиметр 3,3 грамм.

Тамаш болча хьаьхийта хьежаб Черсий-Балкхарой университета органическан поваІчеи аналитическийн хІме кафедра болхлой. Цо хьаьхьекад: цу хІаман дукхаІІодса даьхьа — ашки, цуо совІІа цунца я татар, ламо, олова микропримесаш, молибденеи висмутеи дарадІ. ІІСлнта радиоактивность Іолла из, метеоритта бар саина чуловцам болаш я.

Хаттар отт: нитькъ ХІанийі из?

Планеташтца юкъерча пространстверча хьаьша, хетаргахьа, кхериІ тІа а кхийтта оархилгах тІаьрийрІаьІ. Іолла ХІама теркам ТІоьшш а СССР ІІилмай Академе В. И. Вернадски ІеграІча ІІеронеки аналитически химеи Институте таьха еаьш а я.

(«Кабардино-Балкарская правда»).

ЭВМ «КУЛГАЛ» А ДЕШ

«Кавказгипрос в е т мет» ираьа проектни институт кьаьхьаьш я «Электронике» ЭВМ ІІадаьхьа технологически процесса автоматически управлеие системе (АСУТП) хьаьеи.

Автоматика юкъйоаьІаьйча производства процесса — ІІулгалн дерда эшиаьа Іолча программанца Іалашьаьча ЭВМ.

АСУТП таро хьийтаргьа продукце дилаьІ, кхьдолча технологически хьоккахьаьш даькде.

(«Социалистическая Осетия»).

Кхоььча материалий чотагІа

ДОАГОРА ХІАРА ТІАДАМ—ГІУЛАКХА

ЗІамигчун а доккхачун а кхоо беш, ХІаране ший учахкхо беш, ХІаране ший участке дай хьисапе доаг дарга хьежжа ледадечох беркат хул. Цу тайпара болх беш я ала мегарда Суньженски автотранспортни предприяте коллективах.

Доагора-смазочни материалий, электроэнерге, запасной оатхалий, хьидолчун кхоо а беш, кхаьхьегама оксарле лакхо Іолаш чакхдаьккхад цо ІІадаьхьа шу. Мовхьаш ДІа-са кхаьхьара план 110,4 процентн вассаирашш кхувлира плана 100,2 процентн кхоачаьлаьй унхаза. 126 эзар литр бензин, дукхха а эзарашш ниловат-сахьат электроэнергин кхоьІІ ІІадаьхьа пера.

Ший ханхаьхьа машинашка хьожаш, царна йоаг-ІІаьн йоІа техуоо еш, ГІулакх доацш уж на техкаш бола водителаш ІІеанга гаьІ предприяте. Автомобилаш дІна леларг баьхьн долаш 1281 литр бензин кхоьадьд водителла А. Агаркова, дукхха ХІама ца эшаш шин эзар гергга литр кхоьадьд М. Хамхоева, цун воІо —, Зелимхана кхоьадьр а ІІсолІагІа даг 1683 литр. Деррига а лаьрхІаш, кхоо беш, дай хьисапе кхаььегаш бола пах дукхха ца укхаза.

Іалха денхаран тІаийІад укх шера а предприяте коллективо. Сийлахь-боккхача Дайімекна тІем тІа. Котало яьхха 40 шу дузача шера социалистически денхарг. ТІех 100 эзар пассажир-километр нинкъ бергба водителаш. ДинагІча тайпара болх ВІашІехь а баьхха, кхьаьегаш овсарле лаьхьеІ. 2 эзар сом экономически эффект а ІІолаш 10 рационализаторски предложени юкъйоаьлаье лерхІ автомобилисташ.

Коллективо хьаьлЬаьІад кхоььча материалий чотагІа шера шин дийнахьа болх берга аьлна мехка ІІІІлоаьІ. Соброиаьнь, массанена а ДІабовийтаб мехдаьстча продукташ лорарах бола КПСС ЦК-н СССР Министрийн Советн соцам, оттаьий кхоо бара йо а организационно-техническн мероприятеш.

АТП дирекце, профийн а профсоюзн а организацина беш бола кхетама болх тІаьлеста ба кхьаьгаьча, финансови экономьки-транспортни дисциплина чІоагІаьа. ХІама ХІара водителла, слесаря, болхлочо индивидуальн специалистически декларашТІаьйІад. Цу декларашТІ кхаьстта « белгалдаьккхад кхоьйьча материалий чотагІа шера шин дийнахьа болх белга. МасалІа, водителла П. Кородева доаш денца 20 декабрь хьаТІаьхХочаш шера ІІаьн кхоачашше, пассажирашта доагІаьаш лола ГІулакх до. Кхоьйьча бензина ца шера 5 дийнахьа болх бе нийчьш ва из. Шера 500 литр бензин кхоле лаьрхІад бригадир водича П. Лунева. Б. Джантамирова, дукхха а кхьчар.

Доагора-смазочни материалаш кхоьеш саина, электроэнерги, запасной оатхалаш,

Оаха яздаьчун лерагІа

«ЮРТАГАХЬА БУКЪ БЕРЗАБАЬ»

Иштта корта а болаш яр ух шера 31-ча январе «Сердало» тІа аралькна критически статьи. Цу тІа дувцар Назрановски, Суньженски районаьІІІа юртаІІа жителаш ца законодательство телха а деш, оттаьаьча ФедералнаІ дукхха а доккхаІа доза ІІеношш хьаьдеш хиларах.

Цу хьаькъехьа редакцера жоп дайтад КПСС Суньженски районна хьалхаьча секретара Б. Чагаева. Цо яздуг:

«Из статья йийцаьй хьалха суда председатель П. Мозгабдзе, района прокурор Ю. Турыгин, РОВД начальника заместитель А. Губенко, КПСС РК инструктор М. Осканов юкъе а болаш Суньженски райсоьлкоме ІІьча совещане. Цу тІа дийцар баьхьиниаьл.

Райсоьлкома распоряженех вІашшгІехьача районна хаьа шоашта ІІеношш деча боьхьоьаш телхьаьь мотигран гучаьхара йолча комиссеиш тохкам бича хьагучвьаьккхар оттаьаьча боарамал дукхха а доккхаІа дола ІІеношш даь 85 застройщик. Милицейн райотдела болхлоца массехи застройщика духьаьла угловни дош ГІоттадаьь, хІаьта воккарна де дезар дайтара материалаш райсоьлкома административни комиссе Дічуеннай. Совещане белгалдаьккхар чурча ГІулакхий райотдело жилищни законодательство телха а деш шоай ІоІамах ІІеношш дерзш хьаьчча а боахаьш из ГІулакх тахкара сихха"болх ца белга.

Администратвни оагІорахьара бехнтокхаме озаран материалаш хьалха суде дІечуллараи дола дош хьоасдІайха а шийла а хий, хьыдар кходу. Масала, ухь шера хьалхарча шин беттА 6,1 эзар ІІаьхьаІ-сахьат электроэнергий кхоьйІ. КварталА хьахийцача лимитах дизьлгІа дола даькъа хІаьа дац, аьина я ІІ ий.

Кхоо бе тІахьехьаш йола гойтара агитаци дина ВІашІехьаьккхай предприяте. Электроэнерги ДІахийташ шоаІ йолаш чакхдаьккхад цо ІІадаьхьа ду. Мовхьаш ДІа-са кхаьхьара план 110,4 процентн вассаирашш кхувлира плана 100,2 процентн кхоачаьлаьй унхаза. 126 эзар литр бензин, дукхха а эзарашш ниловат-сахьат электроэнергин кхоьІІ ІІадаьхьа пера.

Ший ханхаьхьа машинашка хьожаш, царна йоаг-ІІаьн йоІа техуоо еш, ГІулакх доацш уж на техкаш бола водителаш ІІеанга гаьІ предприяте.

Автомобилаш дІна леларг баьхьн долаш 1281 литр бензин кхоьадьд водителла А. Агаркова, дукхха ХІама ца эшаш шин эзар гергга литр кхоьадьд М. Хамхоева, цун воІо —, Зелимхана кхоьадьр а ІІсолІагІа даг 1683 литр. Деррига а лаьрхІаш, кхоо беш, дай хьисапе кхаььегаш бола пах дукхха ца укхаза.

Іалха денхаран тІаийІад укх шера а предприяте коллективо. Сийлахь-боккхача Дайімекна тІем тІа. Котало яьхха 40 шу дузача шера социалистически денхарг. ТІех 100 эзар пассажир-километр нинкъ бергба водителаш. ДинагІча тайпара болх ВІашІехьа а баьхха, кхьаьегаш овсарле лаьхьеІ. 2 эзар сом экономически эффект а ІІолаш 10 рационализаторски предложени юкъйоаьлаье лерхІ автомобилисташ.

Коллективо хьаьлЬаьІад кхоьйьча материалий чотагІа шера шин дийнахьа болх берга аьлна мехка ІІІІлоаьІ. Соброиаьнь, массанена а ДІабовийтаб мехдаьстча продукташ лорарах бола КПСС ЦК-н СССР Министрийн Советн соцам, оттаьий кхоо бара йо а организационно-техническн мероприятеш.

АТП дирекце, профийн а профсоюзн а организацина беш бола кхетама болх тІаьлеста ба кхьаьгаьча, финансови экономьки-транспортни дисциплина чІоагІаьа. ХІама ХІара водителла, слесаря, болхлочо индивидуальн специалистически декларашТІаьйІад. Цу декларашТІ кхаьстта « белгалдаьккхад кхоьйьча материалий чотагІа шера шин дийнахьа болх белга. МасалІа, водителла П. Кородева доаш денца 20 декабрь хьаТІаьхХочаш шера ІІаьн кхоачашше, пассажирашта доагІаьаш лола ГІулакх до. Кхоьйьча бензина ца шера 5 дийнахьа болх бе нийчьш ва из. Шера 500 литр бензин кхоле лаьрхІад бригадир водича П. Лунева. Б. Джантамирова, дукхха а кхьчар.

Доагора-смазочни материалаш кхоьеш саина, электроэнерги, запасной оатхалаш,

таделга района архитектора А. Хашагулгоьаьна тІадилад.

Халкьа депутатий поселковий юртийн Советашка вІашаІІеьхий ваьа хьалдеча цІеношш тІаьхьоьаьм доагІабара йола комиссеиш.

«ХІАНЗ САННА ДАГІЕ»

Иштта корта а болаш 1985 шера 14-ча феврале «Сердало» тІа аралькна критически корреспонденци. Цун авторашца Нохч - ГІалгІай химический завода болхлоца Э. Товсултанова а, Эмгуртановский дувцар тахан шоай коллективца ва хьалхаька нийслуча халонех, кхачамбоаьдарех, хьагучІадоахар дар бахьаьнаш.

Цу материала хьаьчьаьча редакцеца жоп дайтад НІГДССР моттигера промышленности министра С. Магомадова. Цо эзаг, **корреспондице тІа дийцар бакъ хиннад, ахан. Нийсдаьлйта кхоачамбоаьдарш ІІадахара хоадам боллаш мероприятеш чакхъьха лаьрхІар. Карарча шера чакхдоахарга прошедшеннн газ завода хьаТІайоалаяра балхаш, хьае йолаьлй столовни, хІанз пластмассай цех йолча ІІаьГІа хІанзара бытовой помещеиеш хьае лерхІ. 1985 шера яьча заявката хьежжа завода керттерча отделеиена лаьрхІа кхаь тайпара керда оборудовани хьожаьлй.**

Цу мероприятеша карагІдоалийтаргда холуш наьха кхаьхьегаьча хьалаш тоаде, кийча продукци дуьхтарІа аравсна, кадрийн балхара ДІаюоьлар соцаде.

ДОАЬЗОЛ ІІЕХЬАРА

ЛИВАН- Патриоташа еттача ХІамаша ца буташ укх деношка Сайдерен цун гонахьеташкерен ІІІабаханна бавиийаьлаш израильски агрессоран. Ливански эскар цу районагахьа ца дахнитара интервенташа шоай хур дешше а, ливански регулярни подразделеиеш Сайде ДІачукхьаьй. Шу шуо ах шуо совІІа хаьн спецоьсараш оьхупаде ІІаьаьа ІІаьІ хиннача цинта бахача наха ІІаьбаха, моаршал хетташ ІІанйцар ливански салтий.

СУРТА ТІА: Сайде бахаьа наха хеттача моаршала шоо телаш ба ливански салтий.

ЧТК — ТАСС телефото.

МАШАРА ГІУЛАКХ ВАЙ БЕ ДОАЛЛ

Волгограде хиннай тІемо йохаьь хиннача городий, городий-турнаий Дунен халкъаьта юкъерча союза кулгаьдеча комитета шерра заседаиа. Цун доакъоьшо йолчу ца цу ву баьхьа нах дунен шоллагІа тІом болаш гитлеровщаца, оанхаьрашна саина, боабаьча Мардзаьоттон ягача ІІаьбарен города мэраца Дайте Крунккена ІІашагІа а кхийтта АПН «корреспондента ЕВРЕННОВ Александра дахьаьнагара дийхаь йохаьь хиннача городий, городий-турнаий Дунен халкъаьта юкъерча союза балхах дуьвар.

— МалагІа я цу союзан дух-духьача мехий городаш чуйоаІаЧа кхьыта дуьнен халкъаьта юкъерча органи-заецтеН юкъера баьхьаІо?

— Тха союз духьала йолаш ях машар баьхьан тІоьвсам лоаттабеча кхьыта организацета, цо айхха цхьана ГІулакхаш деладу парца. Оттаьий хьалда лаьта кхьыта боа ГІа ВІаьш гарглаІо тессача городий болам. Оаха ланха мах бу ВІаьш юкъера тешаш ЧоаІбарен ВІаьш тІаьш царга дИнагІа кхеташтарен ГІулакха юкъе городашадоттагІаша лоацача даькъа. Гаргтарча хана кулгаш ядерза Мардзаьоттонан советски города Краснодонан юкъерча гарглаІо договора, хІаьта, сона хетачох, толам болаш а хургда цар цхьана ледаду ГІулакхаш. Амма тха союза цхьа хІама ший тайпара да: членаш йолаш цунна чуйоаІа тІемо наха деи доккхачаьн воН уНара иллюстраци йола городаш. ТІема Іаьзан текха йолча цар ДІадеХ, моллагІча тайпара бин а шиъ белга ядамий вахара юкъера ДІадаккхар.

Тха союза кІийлен тІарча принципеш цаІ я демократизма принцип. Цун член хила йиш я МалахІозеьЬарча санна, иштта Малхбоалехьарча а моллагІча города. Кхоачам ба — цар Союзо де ЛерхІаш доза ковтарадаран хьоабадДеш хуле—ерригача формаша а средствашца а кердача тІема кхерама дуьхьала латтар, кагирхоштта ДІаЬкъа хаьа трагической ураоаш да а йовзийташ кхетам балар, дух-духьача мехий халкъаша, шаккхе дуьнен ТІом хиннача хаьа, баа Іаьзан адамленна диндургдоаца хІамаш дар.

— Тахан ІІІІоачам баьц духьхьаІ тІом во ба, машар дика ба яьхарх. ХІамаярча дуьнен халкъаьта юкъерча хьаьло йоаХ, ЛаьтарЧа вахара сахьат ца ленинградскийн ЛІаьрхІаьа ЧоаІ ДІаьдаьнаьнаьн

МОСКВА. Эрсий болгарскии мєттала цьхьатара дєк дєшьаьл доттаГІал, фестиваль. Центральни телевидєне кагірхой редакцєн Москве хургІойча кагирхойн студентийн XII Дєрриндуєн фестивала кийчо єча Советски комитетєн цьхьана віашТєхьхьаькха «Салют, фестиваль!» яха тєдєпрограмма дІаІаьлєча хаиа Москваєн Софиянєн юкъє шин оагІорахьара оттабєча телебувзама сєанса доаньошхоута позывнєшн хиннай царех. «Салют, фестиваль!» яхача программа ханна хьаьша да вєаш бола фусамдай а хиина дІаэттаб Москвєрча «Дружба» яхача Болгарски фестивальн Іочда чєнаш.

СУРТА ТІА: ше дакьа лоапаш хиннача Софие хиннача кагирхойн студентийн Дєрриндуєн фестивалах дагдоаГІаьлєн дуєшш дагаьоалаш ва СССР летчик-космонавт, шоэза Советски Союза Тєрпал А. А. Леонов.

А. ЧУМИЧЕВА сурт.
ТАСС фотохроника.

САКЪЕРДАМЕ КІИРА

ДІадоляєннад дешархой бІаьстаран канкиулаш. Цар эстетически салоІам хулаш салоІардолаш. Іохч - ГІалгІай паччахьалкхєн филармонє хьаьдиІлар Сийлахь - боьхкачча Котаєв 40 шу дизара хєтадь «Бєраштєн кхувборагІаьрштєн лаьрхІа доца музыка кІира».

Из ЦІєрагІа Нана віашТєхьдьаьккад Іохч - ГІалгІай АССР культура а сердалон а министерствана, творчески союзана, хиннан комсомольскин профсоюзнин организацєна. Цу кІира профессиональни музыкага ладийІІа іа Ієш, бєрашта - боьвийтаргІа эрсий, советски къамІ, доазол дехьарча композиторий кхоллам, школьнийй самодєятельни коллективана - ваьхІ йоьахьрш тайп - тайпара музыкальни мероприятєш, тойтаргІа концерташ.

ЦІєй чанкдаькхар нєрттєра ДакьА Іочда - ГІалгІай паччахьалкхєн филармонєна, Грознєрча музыкальн училищана ІІадинаД, Города а республика а - кокъєрча школашка, пионєрий ЦІєношка ЦІар єш музыкас йоІа лекцєш, бєседаш іо.

Идрисов Сулумбєк—Эсамбаєв Махьмуда ший - говзал ДІаєнна. Цу маьлх хиннєш къьхьта - хьаХойт вайна из талант йоІаш саг хила вєнилта. Сулумбєк вай мехкахо ва. Московски областной филармонє солист ва из хІанз. Къона, кхоллама ДІаІуча низах визза вола из алхха вай мехка вайза ца ІІєтІа. Дуьхка ха йоаІаш гастролашца ваха хилар Идрисов Аргентинє, цига дуьхка вєзаш ІІа а нйиар. Хьалгєр кІоарг - ца кєстадєш, цунца сурт-сибат хьанхолла ховш хилар — иа ДІа халхарч вєзаволийтар а ваьхьа тєрпаш ТІаоэар а.

Мишта хилар іох артист? Хьалхарш де мишта волавелар? Шє дагаьх цунна ІаьмгІа волаш, дєзаьл юкъє найш футтаренш хьалхар дар дєх цунга, Сулумбєка ваьхьа волаш ду из, ІІаДвахє ЛадурІ пийна дєттача ІІоарашца. Цунна ІІаьлаш яхача юрий концерт дала йоаІа Эсамбаєв Махьмуд. Цо довзийтар хьалхарш, ца хана лаьє цунга хьожаш, цєпвуьлаш вагІар кІаьлк а. ЭгІара хьалха ВагІагуш вар цунна дєрригача дуьнєн ТІа а вовзаш вола хьалхарг. Вокхгача - артІаьнга а ІІоаІа дєр чу дижар «Дошо даьла» яха хьалхар. Из іомаде а ГІєртар. Шє хьаьо іомаде а ГІєртар. Шє хьаьо ІІоаІаьнєтаьлєн, цу ІІулакха лийлхз йьсса патрошш хьа а нйиє бєша хьалчуовалар. Цига Эсамбаєн яьчА дєнєєх молдагІа яьа а е ГІєртар.

ЧІоаІа эхь хєташ хиннав кІаьлк. ЦхьаЙолна движєнєш ІІоьна ІІотагІа хайча а школьни, клубни самодєятельностє воДаІ из. ШєІийтІа ца нєштта кхувш вєнав. Цуьа тІєхьаьл хьалхараш дєта а дитта спорта тІаиєрз, ший доІамах кІаЛтохаргах латарах спорта мастер а хуьІ цох. ХІаьта ший яІхайтта шу даьлча культпросветучилищє воаІа.

— ХІана дар хьа из, Сулумбєк?

Хєтаргахьа ДІабоабє, биЦбє йиш йоаш бацар дєг чу халхарца хиннє бєзам. Сай никъ халхарца бувзаьбан нраз долаш ва со, кІєзнга йоьвзийта а искусство наха йоьвзийта йиш хилараьх.

Училищ чанхьлькхачуьІ тІєхьаьГІа болх бу «Байках» яха профессиональни ансамблє. Цу коллективаца Идрисов вахє хуьл тайп-тайпарча мехнашца, ІІаргагу улицашца іа, наха го а бийя ІІєш дола хьалкъа халхаьрш. Цу халхарий кєрттєрчунга — дєтєта яха ГІєртар аІамсар. Из яха а кхоьчар. Царца кєрттєра дар — хьалкъа ваьрца алхха бувзам болаш уьх хилар. Цуьл тІєхьаГІа дєш Сулумбєка Москвєрча культура институтє. Цунца цьхьана Іомаю цунен халькьий этнографи, истории, культура. Испански хаьлхарашца болх дєшан хиларах цо дєшар испанца Бласко Ибаньєса Іоазошан.

«Дошо аьрзо», «Фаруко», «ФандангА», «Пасадобль», кавказски лезгинка — уьх а, кхы дунахьдарш а да цо таханн хьоачанну хьалхараш. Царца да цуьн іьхььхьєрн, дуьхка деза ГІулаьн, вахар.

Из дуьхьалтт «Дошоча аьрзє» хьисапє. ВІаргагу вайна сагах оалхзаш хулаш — хуьл, нка бола оалхзаш. Инде шира халхар да из, храмашка дєхьача сурташца а хьєжаш іоха меттаоттаьдаьдєн. Индийцаш тєгьаьл шинаб тайп-тайпарча оалхзаьрашта, царна юкъє хиннай аьрзн а. Сулумбєка из ритуальн халхар ду кхьєстта а чІоаІа чєркам тІабохийташ.

Вай мєтка дуккача мИнгнашка хиннав хьаьрш, Шпицбєргєн яхача архипелагє шахтєрашта, БАМ-єча къонча хьаьєгамхошта, Камчаткєрча чєнаьрий доахарашта концєрташ деннад цо. Цига байзаб кєрда нах,

Дуьхка выступленєш хуьл цун. Февраль бєтта москвєрчаьнта вєйна из доттаГІалга, ПІаГІа хиннача советско-испански доттаГІала хєтаьлча сайрєнє. Ший новкъостаьнца цхьана цо дакьа доаІ кагирчєна сурт-сибат XII Дєрринача дунєн фестивалє гойтарйІочча шин программа юкъє. ДІа-іоха ух, єтолнцє конкурсан тєп, єрдача хьалхарш тІа къьхьєг. Іоха а іоха а кєрдар лєх, ше кхоллаш дола сурт-сибат кхьаьгІаГІа хиннйта ГІєрт.

Сулумбєка халхар деш ЧІоаГІа сатєм отт зале, хІана аьлча, цхьа тамашийна хозал хьаьхолл іо сцєна тІа. Боьнєчча ІІоа халхара некъостор и из.

М. ГОРТИКОВА.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

«Безами тийша болхи»

Сайна хетар язду аз

Дуккха хІа йоаІаш йийшар аз «Сердало» газета тІа кепатеха «Безами тийша болхи» яха статьи. Хвоі ма ДІ, вахар шаьрє ниКъ боаІилга. Дага доаІаш во ДІаГІа сагага, цунна тІєхььа дог хьоєсаш дина хетар хулаш а моттигаш нийслу. Хадахєтар ца хулаш а ГІалат ца воЛаш а мала вахзаш. ХІаьта а хадахєтараш а бє-бє да. Цхьаккха дича а тийша болх бє мєгарбан. БІаргагуш-ше бєхнє боаІаєта наха юкъє ІІур а бєлла, тийша болх мишта бєрга?

Гунахьа доаІаш, хоа а хьаьхулаш доаІІа дєх зиз аьчаД цар. Уйла па єш, шийна вєзаЧа ЗІмигача сагах йьккєй цар из йоІ. Во хІама да цар дєьр, іохвш боаГІарий дєгаІІа лаэар дьєд цар. Из во хІама дадь дєшарє, таьхан мишта оьх хєтарДаІІар, дилла моттиг йоаІаш хьуьзаргбацар уьх. Пшаша а наха а бала баьб цар:

Мишта тоаьрєда из ГІалат, мишта нийсЛургба бьь баьнна тийша болх? ХІанз хьа ла да чоь єрзарийІча молха дахх. ХІаьта а де йиш йоаІаш цьхьаьккам да. Шє тийша болх барах, цо ядєча бєсса, боьхьочІа дєхє из ньіна лле, ГІулакх хьанийслургда, аьнна хєт. Нагахьа санна на из комсомолна яІє комсомольскі собрани а яь, цигача дувца деза из дош, цигача хьоастадєрда из. Комсольскін собрани ца йой, моллаГІа колєктивє дийцача а наха баьдар, дє дєрзар хьаєрда.

Нагахьа санна йоІаН ЗІамигача саган юкъє боькъонча бєзам хиннабале, цар кхетадєрда поаштта тийша болх бььта, хиннабєле дувца а мича деза из.

М. БУЗУРТАНОВА,
школьница.

Оашош лоладе шоай ираз

ЧІоаГІа дєг чу дєссар сона шун газета тІа безамахи тийшача бадхаьн аьвца кепатехача письмо тІа дадьр. Письмо авторо дувцачох сайна хєтар ала ловрра сона.

Дувцар вайнаха юкъє кІєнга ВийслуьІ хІама дац. Цу тайпарча наха доладьЛ хийла вахар. Из санна истори хилар сона а. Тха тайпашта юкъє дов хиларах ВІашаГІ ца кхеташ дисар сон сона везаш йола ЗІамига сага. ХІанз, хьа ла ма, оаха кхетаду цу ГІулакха тха тхоай бєкх хилар. Дувцаьна хІама овттаьлцаш тхо кхьаьуча замаГІа іохєдисар хьаллувцаш болча наха?!

Цудухьа, из аргда шуга, — ошош лоладєлаш шоай ираз. Шо кхоастадє, юкъєра дог, безам баккха ПєрТарба шоаІа ціо да дєзарашт — адамий хьисапєра оаХхарий. Аз єхєтаду, дєга чаьхйоаІаш. Іувтташ йола мукъаІаьш юв да этта доаІилга.

Б. ХАРСИЕВА.
Малгобєски район.

ФЕ ХИЛА

Школьн ханкиулаш. Бєрашта дєгаш. Іоздьийн хуьрш уьх, нагахьа санна аьра ловаьча, походашка доьхача хана, цар ваьнгІа ледара Праендаш: йизза кхоачаІІой. ЦхьаЛолна бєрашта хєт, автомобиль, лєхкаш вагІар фуннагІа-моллагІа дєьх а шоашта машин ТІа да тоха декхарийІа на аьнна. ІІхьаБаьхьа, цар хєтадаш. Сиха ший наьхьа йолача машина ГІаІІло йІалла дєга а доаІаш ЦІаьхха хьалхаш ка нийсвєла, чуьна ТІа на тохар дуьхьа машина тормоз уьхьой автомобиля водитела С. Дубаєва машин ТІатєхай вєдда воаГІаш ЦІаьхха наьхьа ТІа нийсвєнаьча № 34 йолча юкъєрча школа 3-ча классєрча дєшархочоа В. Дєрьгина, ЦІаьнш чІоаГІа лоьзабє кєр а болаш больницє вийьаьн.

Иштта гаргга ціаьхьа йоаГІача машина хьалхашка нийсбєшача 4-ча классє дєша яГІача М. М. Умарована машин ТІатєхай Урус-Мартанє ГІолла Іовоаг1ан хиннача Наурски районе ІІаоІаьнєн оз стаціце хьаьгІа «Жигулє» водитела М. В. Зубайраєва. Цига йьха чоьнєх йиІІиг єннай.

Старопромысловски районє «Новая» яхача автобусан сєдача меттєра гаьна йоаІаш єда наьхьа ТІа нийхай № 10 йолча юкъєрча школа 6-ча классєрча дєшархочо О. О. Зайцева. Грозненски опытно-мелиоративни станціє доаІаьхарча «БРАЗ» яхача автомашина водитела А. С. Томова нхийІІиг єзєнга мара йиІІнгах хьокха ца йолийташ машин юстара хьовзаєнєн. Бакъда, ца хьалхашка ЛьГІача гаьна ТІаккхийташ машин бат лоза а єш.

Дідаьхача йиІІнгаГІа (21 мартєра 28 мартє кхачалда) НГІАССР наьхьашка 14 автоаьарн яьй 3 саг ве а вуш, 14 сага човнаш а єш.

НГІАССР МВД ГАИ.

СПОРТ

КІАЛТОХАРГАХ ЛАТАР

Город Черкєссє хиннача ший ЛоІаме кІалтохаргах латарах «Трудовые резервы» ДСО Центральни Совєта хьалхле йіккаха кагирхой турнирє дакьа лаьцар Союзни республикайн, город Москвєрчєн, Ленинградєрчєн командаІІ. Дика толамащ дьахар цига дакъа лаьцача вай мехка ціаьхьа ІІоаІаьнєн ЦІєрагІа Совєта ціаьхьа ЛоІаме. Турнира чемпион хилар С.Х. Мурзаєвлиєв. Дото призєр хилар ІІІ. Устраханов-моттиг йьхкхар С. Удаєвєй А. ЕвсуГІановєн.

ШАШКАШ

Чаккъьяьнай маІача наха юкъєра шашкаєх йола Нохчі ГІалгІай мьаьлє йіккаха яьхьаш. Цига хьалхара моттиг йьккхар, ДІадахьа а шєра санна, спорта мастєралла кандидатна. Цкъа та эшаш, йиккха йиш йолча 16 очкох пийтта йоаккх цо. ШоллаГІа моттиг а цун воашас Касумов Москвєра йоаккх. ХІаьта кхоаІаГІа хуьл спорта мастєр А. Магомадов.

Республика экранаш тІа

«БИИСАНА НОВШ-ЛЕТАЛУЬ ЙОЛА ШІН»

Цу фильма кєрттєрча турпала Миаьал Налбандяна ціи демократєна тІєхьарча ціхєсаєча кхоьсмахой Грєцена, Огарева, Чернышєвскє, Бакунєна, ціеранна цьхьана мугІаре дагт. Талант йола йоаозонхо а публицист а, философ а литєратурни критик а вола Налбандян ТІєхьдиІІ. Ирєцена ма аллара, «дошо дог» дола саг вар. ІаІамчєт хьаьхьаІ долаш, 5 мотт ховш, энциклопедиЧєски образованєн вола из дицца ваха йиш йолаш вар ДІаьхийбарий стрєнна ГІулакх де ниКъ карадаьла хиІІа, Бакъда, цу таманнийнача дицча сагО ший ваХар кортамукъаьнєн ГІулакх дара хєтадьдар. Набахтєнаша цун дєнал ачаьнзар, бакъда, вахрдара шєрра ДаьнзиКар ГІулакх ІІІаЙІІІ шу даьЛча вєннав Микаэл Налбандян.

Из картина дьаьккад Арнольд Григорьєва сценарєГІа режиссєрчєн Р. Гєворкяньєн. Г. Кєворкоєн «Армєнфильм» киностудє.

Миаьал Налбандяна роль ловзаш вєнєр А. Месяна. Фильмє дакъалоацаш ба акєтєрш Г. Тонунц, А. Бєдян, С. Корєнєв, Л. Кулагин, ціитта кхьабаьрш.

«ШАКТІ»

Вай эрителаштА вовзийтА эшаш ваш режиссєр Рамєш Сиппи. Царна шєко йоаІаш вайнан из ирз ваьнєна «ЧІирн заноні» яхача фильмє.

Индийски кинєматографєчташа дьаьккад кєрттєра фильма дєйсєвєш дєгІайоаГІа приключєнчєски жанрагІа.

Картина ДІадовлядуш контрабандисташа дочкъаву хьаьнаЛча, компромиссаш йоаІача полицєйски инспєктора, Анчаьн Кумара цаІ мара воаІа воГІ Виджай. Ладьчаьнга шоай єсобщнйк дас хьа на хєцє, бєр дуврдда оаха, яхаш кхєрам ІІатувє цар. Анчаьнє моастаГІаша цунна ІІаэда тигаш. ТІєхьаьвалл царна, уьг гулбєннача моттигашна йийлєнаш ю, бакъда, Виджай цигара воравагІаш цунна. ЦІаьнє ше вола ДІавнгаш, бандадцарча цхьаьнє.

Масєєн ю доал, Виджай, вонкка ЗІамига car хиннав, контрабандисташтА юкъє цар car а хилє ДІаг из. Бакъда, ше царца пийсвалара баьлан кайначуьІ тІєхьаГІа, ший даьна цар баьча ЛоІІаьмах ЧІир леха хьожаргва из. Дунна а хадо наш найначуьІ тІєхьаГІа, ше лочкъаьавьарца нийсхал ікха а даьца вІашаГІіхєта а кайоал Виджая. Вонкка хиннача Виджая роль ловзаю А. Баччаня, инспєктора Анчаьн Кумара роль ловзаю Д. Кумара.

«АФРИКАНЕЦ»

Французски режиссєра Филит дє Брока цу кєрдача комєдє, цун дєрригача фильмашка комєдийни сиГІаьнєн лирическєчарца цхьана йоаГІаш я. Бакъда, доазол аьрзаьрча пресса бєлгалдаьккад єр фильм, комєдийни жанрагІа дадє а, рєжиссєра хьалхарча дєнтайІ бєлгалдаГІа да. Цо дувц гонахьара ІаІам дорадда проблємах.

Цу фильма кєрттєрча турпала «Африка» ціезінга хиннача парижаннина роль ловзаю ТІєхдикача актєра Ф. Нуаре.

В. КОВАЛЕВА.

АХКАН ХАНАГА

СССР-е цаІ йолча ханєн эталонни частотайн Паччахьалкхєн комиссє хоьм бу, 31 марта, кІирандийнахьа, Советски Союза єрриГача территорє ТІа аьхан ха оттаєш хиларах. Аьхан ханага довнлила 31 марта 2 сахьат дьаІ ча сахьата ТІаьвєн цхьа сахьат хьалхадаккхарча деш да.

ЧЕ ХИЛА

Школьн ханкиулаш. Бєрашта дєгаш. Іоздьийн хуьрш уьх, нагахьа санна аьра ловаьча, походашка доьхача хана, цар ваьнгІа ледара Праендаш: йизза кхоачаІІой. ЦхьаЛолна бєрашта хєт, автомобиль, лєхкаш вагІар фуннагІа-моллагІа дєьх а шоашта машин ТІа да тоха декхарийІа на аьнна. ІІхьаБаьхьа, цар хєтадаш. Сиха ший наьхьа йолача машина ГІаІІло йІалла дєга а доаІаш ЦІаьхха хьалхаш

В. И. ЛЕНИНА ЦІЕРАГІА КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ

1985 ш. 6-чен 7-чен апреле

Сийлахь боккхача Дайнєха тІєм тІа совєтски халкъо Котаєв йьккха 40 шу дизарА хєтадь самодєятєльни художєствєнни творчества Республикански хьаажар хул.

ДІадоладу 10 сахьат даьлча.

ХЬАМСАРА КИНОХЬАЖАРХОЙ

1 АПРЕЛЕ ДЕНЗ ШОЗЛАГІА ХЬОККХА ОТТАДЬЛЧА «БЕЗАМИ КХОКХАРЧІ»

яхача ціе-ІІаІІ бєсаш долча широкоэкранни кинотєлєнтаГача хьажа хьо шо «Юность» яхача кинотєатр, «Контакт» яхача городской кагирхой кинолубо.

Сценарє автор — Владимир Гуркин.

Рєжиссєр — Владимир Меньшов.

Ролаш ловзаю: Дорошина Ірина, Михайлов Александр, Гурєнко Людмилас, кхьчар.

«Мосфильма» киностудИ.

Сеансан ДІайолалу 16 а 18 а сахьат даьлча.

«ЮНОСТЬ» ЯХАЧА КИНОТЕАТРО, «КОНТАКТ» ЯХАЧА ГОРОДСКОЙ КАГИРХОЙ КИНУБО

5 АПРЕЛЕ «ДЕЗАЛА ХЬАЛЕНАШ»

яхача художєствєнни фильма премьєра хьоях.

Рєжиссєр — Валєрий Ахадов.

«Таджикфильма» киностудИ.

ДІайолалу 19 сахьат 20 минутн яьлча.

ТЕЛЕВИДЕНИ

30 МАРТ
I ПРОГРАММА

8.00 — «ХІа».
8.35 — «Котаєлон стратєгИ». Дукке сарєш йола телєвизиєнни документальни фильм, 4-гІа фильм «Сталинградскі тІєм».
9.45 — «Новиьоєс ціаІІн» яха Ерригсоюзни телєвизиєнни конкурс. Саратовєра передача.
10.35 — «Кхєрам боаца болам».
10.50 — «Договор ахчал дєзаГІа да» яхача телєвизиєнни документальни фильмах премьєра (Казань). «Къьхьєгарга хьежна сий а ДІу яхачА цинцарА».
11.20 — «Дєзалн шюлєн». ТєлєвизиєнНи журнал.
11.50 — «Москва. Фєстиваль».
12.20 — «Дєшара го».
13.05 — Мультфильмашш: «ЦІєгаІІ ГІхьаГалІ», «Мишка йєГІар Мишка ший гІаЙбацарА», «Дєхка юкъєрча зІий», «Рингера мєтєлки».
14.00 — «СєлаІІа» яхача хьалхьа ихоллаьнєн йола VI-ча ДУнєн хьалхьашта юкъєрча телєвизиєнни программАй фєстивАль. ЦхьаЛолна хєтаєу да сє» (ВенгрИ).
14.30 — «Кєрдадараш».
14.45 — «Оче тІа ПушкИн». Телєвизиєнни документальни фильм.
14.55 — Политически обозрєвателА Д. А. ВознєсєнскІ ІІІєлаьнєн.
15.35 — «ДІайнача хІамай ДУнєн тІа».
16.35 — «9-гІа студи». Передача ца ВА С. Зорин.
17.25 — Урамьски Паччахьалкхєн эрсий хьалхьа хора концєрт.
18.10 — «Предсєдатєль». ХудожєствєнниИ фильм. 1-гІа сєрИ «Вежарий».
19.40 — Аьхан хаиага далрах.
19.50 — «Предсєдатєль». ХудожєствєнниИ фильм. «Саг хьаьр». 2-гІа сєрИ.
21.00 — «ХІа».
21.35 — «Илли-85».
22.30 — «Московскиє новости» яхача газєта приз яьхьарах йола ДУнєн хьалхьашта юкъєра спортивни гимнастика яхьаш.
23.15 — «Кєрдадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Могаш хиИа бєзам бала».
8.15 — «Троиєта музыкА» яхача гуШульски ансамбля выступленИ. Ивано - Франковскин областа.
8.45 — «Говзамє кулгаш».
9.15 — «Вай бєш».
9.45 — Куйбышєвскін телєвидєнє студе программа.
10.20 — «Курбана почта» яхА музыкальни передача.
11.25 — Фильм — бєрашта. «Къайлє йола гІайрє». Из цІи лєлаєш долча Ж. Верна романах (1941 ш.).
12.55 — «ПутєшєствєннИй клуб».
13.55 — «Массанєшта йола стиЛєн».
14.30 — КПСС XXVII съєзда хєтаєш. «Бригада — ваьнєна да». Производєствєнни бригадай конкурс-хьажар.
15.15 — «Нохч-ГІалгІайчєн кІирА».
15.25 — Кинокурнал.
15.35 — Эффєктивни дисциплИнаш. СССР 50 шу даьлча цІєрагІа йоІа хиИзвод (нохчий меттала).
16.00 — «Саг лаьтта да ва».
17.00 — «Кинохьажачун спутникИ».
17.45 — «Испанє сатамза сиГІєн». Документальни фильм. Г. Барсєлона (Испаний) кинодуєнє дАнЬа йолаца Украинскін документальнєй фильмай студи».
18.50 — Аьхьаьнєн паччахьалкхєн хора концєрт.
20.05 — «Вийса дакъьлла хиИа шун, бєрашІ».
20.25 — «Са паччахьалкхєн салто».
21.00 — «Ха».
21.35 — «Кьаьнарча наьна фаьлт» яхача телєвизиєнни художєствєнни фильма премьєра.

31 МАРТ
I ПРОГРАММА

8.00 — «ХА».
8.35 — ДІалоьх ДУнєн хьалхьашта юкъєрча конкурсий лауреата, РСФСР заслуженни артиста Ф. Липса (Баиа).
9.00 — «Спортлотто». 13-гІа тирАж.
9.10 — «Іалама къайлєнаш». Іилма-довзийтара фильм.
11.00 — «Могаш».
11.45 — «ГІуйранА почта» яха музыкальни передача.
12.15 — Совєтски ЛаьттАра вІашаГІіхєтаєш.
12.30 — «ЮртАра сахьА».
13.30 — «Музыкальни ивОски».
14.40 — А. Алєксин. «Кино ГІоргда вай». Московски театра ЦхьаьнАх хьежарочІ ТАмиль.
15.35 — «ПутєшєствєннИй клуб».
16.25 — «Кєрдадараш».
16.30 — Мультфильмашш «БІаьстан муаннаш», «Лаьхха гулгІа».
17.00 — Моттиг вІашТєхьдоаньх. Свєрдловскін областна партийнєй — совєтскін организацєйн нахагарга уха лоТАмашш, кьаьхаташ, дєшаш кьєстадара балха опытах, Даньча ловаьцаш ва КПСС ЦК ченА, Свєрдловскін КПСС обкома хьалхарча секретарь Б. Н. ЕльцИн. 1-гІа передача.
18.00 — «ДУнєн хьалкъьшта юкъєра панорамА».
18.45 — «ЦІоаньа, ветєранаш». Музыкальни передача.
19.30 — «Балама гонахьА». Остаткинно концєртИн студи» ца юмора сайре.
21.00 — «ХА».
21.35 — «Цєнтральни телєвидєнє фондашкара». Надєжда Андрєєвна Обухова.
22.20 — «Футбольни обозрєни».
22.50 — «Московскиє ведомости» яхача газєта приз яьхьарах йола ДУнєн хьалхьашта юкъєра спортивни гимнастика яхьаш.
23.25 — «Кєрдадараш».

РАДИО

I ПРОГРАММА
30 МАРТ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
6.50 — Керда хоамаш (ГІалгІай меттала).
6.55 — Хоамаш. Хаоттаьнєн ЛоІаме хоам (эрсий меттала).
8.23 — «Сердало» газєта обзор.
8.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
8.33 — Передачай программа (ГІалгІай меттала).
8.35 — «Юртара хьаьр» (нохчий меттала).
11.20 — «БІаьстєнна гаргагІоргаш». Осмиєва Хьамзата поэма (ГІалгІай меттала).
11.30 — «Кєчам». Радиовыпуск (эрсий меттала).
11.50 — Литєратурни Нохчі ГІалгІайчє (эрсий меттала).
12.00 — Сийлахь - Йовхаєвна Котаєв 40 шу дизарга. «ГрАнитни дог» яхача Мазиєва В. поэмєта заГІонна (нохчий меттала).
13.00 — «Цхьана ьІнхха юкъало» (эрсий меттала).
15.15 — Л. Лєщєнкой концєрт (эрсий меттала).
16.00 — «Музыкальни почта» (ГІалгІай меттала).

УКВ

17.00 — «Спартак» яхача Хьатурина балєта музыкальнО литєратурни композиция.
17.30 — Наха йовзаш йола ашарш.
17.50 — Пионєрштєн дєшарохоштєн дола концєрт.
19.17 — БєгаШта йола ашарш.

Хьаьнєгаш

Тахан республикє ГІоллєн Грознєн морхан а йоаІаш, ГІоллєн а йоаІаш, ГІулакхан цхьаЛочча моттигашна дохх а доаллаш, малгобєлєхьара секунде 2—7 метр чІоаГІа мух а ваьхкаш хилаш фагара температура республикє 6—11, Грознє 8—10 градус йІоьхкал йолаш хилєн тарду.

Кхоанєн ломмєн морхаш йолаш, йоачан ГІо а ш, тайп-тайпарча оагІоашкахьа секунде 3—7 метр чІоаГІа мух а ваьхкаш хилаш фагара температура бийсана —3, +2, дийнахьа +1, +6 градус йолаш хилєн тарду.

Метеостанция.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместитєла — 2-85-07; бєхитохкама секретара — 2-84-68; отделий: партийнє я вахара — 2-64-04; промышлєнностн транспортєн — 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84; культура — 2-64-75; писєм — 2-85-64; корректорскє — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора—2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

СФ05115. «Грозненский рабочий» издательства типографии, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 1466.